

naučno ministrstvo, kaj je storiti. Dobil je brzjavni odgovor, da se ima četrti letnik do nadaljnjega odloka zapreti. Rajši so postavili cel letnik na cesto. kakor da bi odstranili klerikalnega učitelja. — Iz Maribora poročajo dalje: Kazni, katere je naznanil profesorski zbor učiteljskim četrtga letnika, so sledeče: 1. Graja od konference, 2. sistiranje vseh štipendij, 3. sistiranje vseh podpor, 4. slab red iz navedenosti, 5. četrti letnik se zapre na nedoločen čas. — Mariborsko prebivalstvo se pripravlja, da bo učiteljske podpiralo, dokler se zadeva ne reši. Da se je rešila na tak način, je — škandal. Državna poslanka Hofmann-Wellenhof in Marekhl sta že bila pri naučnem ministru zaradi te zadeve in je ta obljubil, da se bo poučil o vzrokih štrajka in storil vse potrebno. Ker se javnost toliko zanima za ta dogodek, je gotovo, da bo Majcen šel, odkoder je prišel. Žalostno samo, da se našim državnoborskim poslancem ne zdi vredno storiti enega koraka v tej zadevi, ki zanima Spodnji Štejer. Potem pa se bo zopet tožilo in tožilo, da so Nemci izkoristili štrajk! — Zaradi teh dogodkov je interpeliral v državnem zboru soc. dem. Resel in tovariši.

Stalno upokojen je Jožef Ločnik, nadučitelj pri Sv. Kunigundi na Poh., začasno upokojena pa Frančiška Gonze, učiteljica na Polzeli.

Ravnatelj slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici je imenovan potovalni učitelj g. Anton Strekelj.

Osebnosti na Koroškem. Nadučitelj Pačiska pride iz Pisvega v Čanče, podučitelj Ivan Feinig iz Zgornjih Libuč v Tunel, R. Frühling iz Dholice v Anabihl, Maks Wollig iz Rangsdorfa v Domačale, Hubert Winkler iz Domačal v Bleiberg, podučiteljica Marija Mačič pride iz Patergasen v Podljubelj, Kat. Vertot iz Aschberga na Dholico.

Klerikalni list v Trstu. Z novim letom prične izhajati v Trstu klerikalni tednik „Trst“. — Na Štajerskem pa namestavajo ustanoviti duhovniški list proti „Domovini“.

Razgled po šolskem svetu.

— **Na praškem nemškem vseučilišču** so se vršile demonstracije proti klerikalcem. Napredni dijaki niso dovolili klerikalnim vstopa v dvorano, v kateri se je vršila inauguracija novega rektorja, pozneje pa niso pustili klerikalcev na ulico.

— **Slovenščina na kočevski gimnaziji.** V l. 1907/8. se bo na tej gimnaziji poučevala slovenščina v nižjih razredih v treh oddelkih po dve uri; torej 6 ur na teden. V petem razredu se bo slovenščina poučevala v zasebnem oddelku.

— **Gimnazija požgana.** Srbsko gimnazijo v Skoplju (Macedonija) so zažgali najbrž bolgarski vstaši. 300 dijakov je komaj ušlo pred pretečo smrtjo.

— **Promocija ženske.** Dne 9. t. m. je bila v Inomostu prva ženska promovirana za doktorico modroslovja. Zove se Adela Schneller in je hči deželnega šolskega nadzornika in pisatelja Kristijana Schnellerja. Svoje študije je dovršila na inomoškem vseučilišču.

— **O reciprociteti zagrebskega vseučilišča.** Dunajska „Information“ piše o vprašanju zagrebskega vseučilišča: Nujna potreba je, da se s tem zistomom konča, da se razveljavi Hartlovo naredbo in da se prizna popolno reciprociteto zagrebskega vseučilišča. Pri pogodbenih pogajanjih je avstrijska vlada gotovo na to pozabila.

— **350letnica vseučilišča v Jeni.** Meseca avgusta 1908 bo slavilo nemško vseučilišče v Jeni 350letnico svojega obstanka. O tej priliki bo otvorjena tudi nova vseučiliška zgradba.

— **Poljska ruska šolska družba v ruski Poljski.** Glasom izvestja poljske šolske družbe v ruski poljski je ta v času od 1. julija 1906. pa do 1. julija 1907. zaprosila na šolskih oblastnih dovoljenja za otvoritev 1247 novih šol. Obenem je zaprosila za odobrenje imenovanj 316 učiteljev. Oblastni so dovolile otvoritev 681 šol in so potrdile imenovanja 159 učiteljev. Dalje je bilo v rečenih dobi zasnovanih 505 knjižnic in 317 otroških zavetišč, a poleg teh mnogo kurzov za analfabete. Ta šolska družba šteje sedaj 116.341 članov; prispevki, došli v tej dobi, so iznašali 387.777 rubljev.

— **Vprašanje splošne ljudske prosvete.** Iz Petrograda poročajo, da se je ministrstvo za javno prosveto pričelo resno baviti z vprašanjem splošne šolske naobrazbe. V to svrhu je zahtevalo od uradov zemstev in ravnateljev ljudskih šol načrte za šolsko omrežje, ki naj jih izdelajo, ter tozadavne proračune.

Z gospodarskega polja.

— **Tridnevni kletarski tečaj v Vipavi.** Vinarski nadzornik Skalicky priredi sredi meseca januarja v Vipavi tridnevni kletarski tečaj.

— **Vina** so letos pridelali na Primorskem 1.000.000 hektolitrov, in sicer v tržaški okolici 10.000 hl, na Goriškem 300.000 hl in v Istri 800.000 hl.

— **Do premogovih žil** je prišlo premogokopno društvo, ki se je ustanovilo v Trnovem pri Ilir. Bistrici in ki koplje in išče premog blizu Jelšan. Do glavne žile imajo še kakih 100 metrov. Tudi prav dober material za cement se nahaja tam v bližini.

— **Odsek za stanovanjske zadeve** ustanove v železniškem ministrstvu. Trije uradniki se bodo izključno ukvarjali s stanovanjskimi razmerami uslužbencev državnih železnic.

— **Zakon proti pijančevanju** uvedejo na Rumunskem. Finančni minister Continescu je izdelal zakonski načrt, v katerem so glavne točke sledeče: Uvedel se bo monopol na pijačo, ki bo morala biti naravna in dobra. Gostilnice bodo v občinskih rokah, vodili jih bodo neoženjeni ljudje kot obč. uradniki. Gostilnice smejo biti le v krajih, ki štejejo 150 hiš; na upanje ali blago bo prepovedano dajati pijačo; gostilnice se zapirajo ob 8. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih morajo biti zaprte tudi dopoldne. Pijancem in onim, ki še niso izpolnili 16. leta, je prepovedano dajati pijačo.

— **Podržavljenje železnic.** Železniško ministrstvo je pozvalo ravnateljstva privatnih železnic, naj imenujejo svoje zastopnike za pogajanja glede podržavljenja dotičnih železnic.

— **Znižanje poštnih, brzjavnih in telefonskih pristojbin.** Ministrska odredba za tako znižanje se izda v kratkem; v veljavo stopi 1. januarja 1908.

— **Državna akcija za Primorje.** Sestavila se je na Dunaju komisija z namenom, da se uvede državna akcija za gospodarsko povzdigo Primorja in južnega Tirola. V dotični seji je razvijal ministrski predsednik Beck glavne misli o tej stvari. Ko bo sestavljen program, se povabi na sodelovanje merodajne kroge, predvsem poslance.

Raznoterosti.

× **Gregorijanski koledar,** to je našega, uvedejo na Ruskem. Kakor znano imajo Rusi še vedno julijanski koledar, po katerem so za 13 dni za nami. Komisija, ki se je bavila s preureditvijo koledarja, je že dokončala svoje delo.

× **Praga** šteje s predmestji Karlin, Smihov, Kralj, Vinograd, Žižkov in Vršovice 473.062 duš. (Dne 30. junija 1907. jih je bilo glasom statističnega izkaza 470.906.)

× **Poljaki na Dunaju.** Po uradni statistiki je na Dunaju 4346 Poljakov.

× **Časniki v Parizu.** V Parizu izhaja skupno 3218 časnikov, od teh je 139 dnevnikov. Povprečno prihaja na 900 parizanov po en list. V Parizu je okolo 100.000 ljudi, ki živijo od časnikov.

× **Koliko je stala Rusija vojna z Japonsko.** Po najnovejših podatkih je Rusija veljala vojna z Japonsko 6072 milijonov kron našega denarja.

Listnica uredništva.

J. K. v S. P.: Članek pride prihodnjič. — Konec razprave „Duh časa“ smo odložili do prihodnje številke, ker se nam je danes nabralo več drugega gradiva.

Zahtevajte „Učiteljskega Tovariša“ v vseh lokalih, kamor zahaja učiteljstvo!